

Common borders. Common solutions.

ЕС е най-големия износител на селскостопански хранителни продукти в световен мащаб. Лидерските му позиции на пазара на храни се дължат както на значимия брой търговски споразумения, които непрекъснато се разширяват, така и на високото качество на предлаганите стоки. Европа има дългогодишни традиции в областта на селското стопанство, както и богато културно наследство по отношение на храните и местната/регионална кухня.

Европейският съюз все повече валидира мястото на храната в списъка си с обекти на нематериалното културно наследство. Нещо повече, чрез поредица от политики и стратегически действия, Общността се стреми да осигури качествени здравословни храни, като защити природата и подкрепи земеделските стопани. Сред множеството примери в тази посока се нарежда и цялостната Политика на качеството - защитени наименования. Тя цели да

изтъкне специфичните качества на определени типични продукти на пазара и да ги отличи от останалите чрез означаването им с утвърдени европейски знаци. По този начин се остойностява потенциала на тези продукти, засилва се връзката им с общностите, съответно - принадлежността и разпознаваемостта им към даден регион и се създават условия за развитие и утвърждаване на регионални традиционни и местни характерни продукти.

Прилагат се две основни схеми: за географски означения и за храни с традиционно специфичен характер. Регистрацията на храни и продукти по тези схеми дава на производителите изключителното право да използват записаното име на продукта както и специален знак върху опаковките на продукта, предлаган на пазара. Следователно, осигуряват важно конкурентно предимство.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Тази публикация е създадена с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Съдържанието на публикацията е отговорност само на Висше училище по мениджмънт и по никакъв начин не отразява официалната позиция на Европейския съюз.

БЮЛЕТИН ПО ПРОЕКТ LOC-FOOD (брой 3)

Common borders. Common solutions.

По реда на схемата за географски означения се защитават наименованията на продукти, които произхождат от конкретни региони и имат специфични качества или репутация, свързани с района на производство. Те включват¹:

Защитено наименование за произход (ЗНП)	Защитено географско указание (ЗГУ)
 <p>Отличителна черта на знака: Приложим за продукти, които имат най-силни връзки с мястото на производство</p>	 <p>Отличителна черта на знака: Приложим за продукти, при които определено качество, репутация или друга характеристика е тясно свързана с географския му произход.</p>
<p>Продукти Храни, селскостопански продукти и вина</p>	<p>Продукти Храни, селскостопански продукти и вина</p>
<p>Спецификации Всяка част от процеса на производство, преработка и приготвяне трябва да се извършва в конкретния регион</p>	<p>Спецификации Поне един от етапите на производство, преработка или приготвяне на повечето продукти протича в съответния регион. При вината това означава, че поне 85% от използваното грозде трябва да произхожда изключително от географския район.</p>
<p>Етикет</p> <ul style="list-style-type: none"> - Задължителен за храни и селскостопански продукти - Незадължителен за вина 	<p>Етикет</p> <ul style="list-style-type: none"> - Задължителен за храни и селскостопански продукти - Незадължителен за вина

¹ По текстове на Европейската комисия, достъпни на: https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/food-safety-and-quality/certification/quality-labels/quality-schemes-explained_bg

Project funded by
EUROPEAN UNION

Тази публикация е създадена с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Съдържанието на публикацията е отговорност само на Висше училище по мениджмънт и по никакъв начин не отразява официалната позиция на Европейския съюз.

Географско указание (ГУ)

Отличителна черта на знака:

Приложим за спиртна напитка или ароматизирано вино с произход в страна, регион или населено място, при което специфично качество, репутация или друга негова характеристика е тясно свързана с географския му произход.

Продукти

Спиртни напитки и ароматизирани вина

Спецификации

Поне един от етапите на дестилация или приготвяне на повечето продукти протича в съответния регион. Суровините не трябва непременно да са с произход от региона.

Етикет

- Незадължителен за всички продукти

На база признаването на географски означения потребителите разчитат на сигурността, че дадени продукти са качествени/ типично регионални, а производителите се облагодетелстват от условия за по-добри продажби.

Продуктите, на които са присъдени съответните географски означения или са в процес на оценка се описват в регистрите [eAmbrosia](#), [Glview](#) и този за [защитените в ЕС традиционни наименования за вина](#).

Project funded by
EUROPEAN UNION

Тази публикация е създадена с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Съдържанието на публикацията е отговорност само на Висше училище по мениджмънт и по никакъв начин не отразява официалната позиция на Европейския съюз.

По реда на схемата за храни с традиционно специфичен характер се защитават наименованията на храни и селскостопански продукти, при които са налице традиционни аспекти - например начин на производство или състав на продукта, като те не са свързани с конкретен географски регион.

Храна с традиционно специфичен характер (ХТСХ)

Отличителна черта на знака:

Приложим за всеки специфичен продукт или храна, чието създаване се основава на традиционна практика и/или съставки или ясно изразен специфичен характер.

Продукти

Храни и селскостопански продукти

Спецификации

Всяка храна с традиционно специфичен характер може да се произвежда във всеки друг район при спазване на защитения списък със съставки, производствен метод или специфика на процеса и задължително със съгласието на производителя, регистрирал продукта като ХТСХ.

Терминът „традиционен“ се свързва с доказана употреба на вътрешния пазар за период, който позволява предаване от поколение на поколение или най-малко 30 години.

Етикет

Задължителен за всички продукти

Регистрацията на продуктите като ХТСХ ги защитава от фалшифициране и злоупотреба.

Процедурата за придобиване на знак за качество, понастоящем се осъществява на 2 нива. Първо, постъпилото заявление се проучва по подходящ начин от съответният компетентен орган на национално ниво, а в последствие неговата обосновааност и съответствие спрямо условията на съответната схема се проверяват от институции на европейско равнище.

В България, редът и условията за подготовка и представяне на искания до ЕК относно вписване, изменение, възражения и заличавания на земеделските продукти и храни със защитени географски означения и традиционно специфичен характер е регулиран от [Наредба № 5 от 13 август 2019г.](#) Съгласно нея заявление- спецификация за вписване в съответния

Project funded by
EUROPEAN UNION

Тази публикация е създадена с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Съдържанието на публикацията е отговорност само на Висше училище по мениджмънт и по никакъв начин не отразява официалната позиция на Европейския съюз.

регистър се представя по образец от формална² или неформална група от производители. По изключение, заявление може да се подаде и от физическо лице, когато се докаже, че (а) то е единственият производител, желаещ да подаде заявление и (б) посоченият географски район притежава характеристики, които значително се отличават от тези на съседните райони или качествата на продукта се отличават от тези на продуктите, произвеждани в съседните райони.

По същество, заявлението включва следния комплект от документи:

I. За вписване в Европейския регистър на защитените наименования за произход и защитените географски указания

1) списък на членовете на групата от производители;	5) кратко описание на помещенията и техническото оборудване;
2) единен документ съгласно Приложение № I от Регламент за изпълнение (ЕС) № 668/2014 на Комисията от 13 юни 2014 г, в който се посочва: - Основните елементи на спецификацията на продукта; и - Описание на връзката между продукта и географската среда или географския произход;	6) доказателства за връзката между притежаваните характеристики на земеделския или хранителния продукт и географската област, вкл. природни и човешки фактори;
3) правила, регламентиращи спазването на продуктовата спецификация;	7) доказателства за добро име, качество, известност или друга характеристика, която се дължи на географския произход;
4) декларация по образец за всеки член от групата;	8) опис на всички подадени документи с посочен брой на страниците.

² Регистрирано дружество по смисъла на Търговския закон, Закона за задълженията и договорите, кооперация по Закона за кооперациите или сдружение по Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Тази публикация е създадена с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Съдържанието на публикацията е отговорност само на Висше училище по мениджмънт и по никакъв начин не отразява официалната позиция на Европейския съюз.

II. За вписване в Европейския регистър на защитените наименования за произход и защитените географски указания

1) списък на членовете на групата от производители;	5) кратко описание на помещенията и техническото оборудване;
2) продуктова спецификация съгласно Приложение № II от Регламент за изпълнение (ЕС) № 668/2014;	6) доказателства за традиционния характер на суровините, традиционния състав на храните и/или традиционния начин на производство или преработка;
3) правила, регламентиращи спазването на продуктовата спецификация;	7) опис на всички подадени документи с посочен брой на страниците.
4) декларация по образец за от всеки член на групата;	

Подадените документи се проверяват от компетентно звено в МЗХ относно тяхната пълнота и точност. Извършва се проверка по документи и на място, относно съответствието с условията за вписване в регистъра. Информация за подаденото заявление - спецификация се публикува на страницата на МЗХГ и в един централен ежедневник в срок от 14 дни от приключване на проверката на място. Пълният текст на подаденото заявление- спецификация се публикува на интернет страницата. Всяко лице с постоянен адрес или седалище в България, което има правен интерес, може в срок до един месец от датата на публикуването на информацията да изпрати възражение (по образец на МЗХГ), което се разглежда и взема предвид в етапите на процедурата.

Постъпилите документи, заедно с доклада на компетентното звено в МЗХГ се представя на компетентният орган за становище. Това е т.нар. Постоянна междуведомствена консултативна

комисия по географски означения и храни с традиционно специфичен характер, в чийто състав се включват експерти от Министерство на земеделието, храните и горите, Министерство на здравеопазването, Министерство на икономиката, Патентно ведомство и Българска агенция по безопасност на храните. На база нейните заключения Министърът на земеделието, храните и горите издава заповед за:

Project funded by
EUROPEAN UNION

Тази публикация е създадена с финансовата подкрепа на Европейския съюз. Съдържанието на публикацията е отговорност само на Висше училище по мениджмънт и по никакъв начин не отразява официалната позиция на Европейския съюз.

БЮЛЕТИН ПО ПРОЕКТ LOC-FOOD (брой 3)

Common borders. Common solutions.

- Изпращане на заявлението до Европейската комисия;
- Отказ.

Съответната институция в ЕК извършва сходни действия по проверка на документите и проучване на постъпилото заявление в срок от шест месеца. При обоснована необходимост този срок се удължава след уведомяване на заявителя.

За региони с богата история и разнообразие от култури, какъвто е Черноморският, схемите за качество на ЕС могат да изградят цялостен облик и имидж. Необходимо е единствено местните производители да се възползват от тях, като по този начин осигурят за себе си добра възвръщаемост и конкурентно предимство.

Включете се и Вие!

За повече информация за проекта ни последвайте във Фейсбук, а съвсем скоро очаквайте и новата ни интернет страница!

<https://www.facebook.com/LocFoodBulgaria>

Свържете се с нашия екип за повече информация.

ВИШЕ УЧИЛИЩЕ ПО МЕНИДЖМЪНТ

гр. Варна, 9000

ул. „Оборище“ 13 А

тел. 052 / 620 871 e-mail: projects_dept@vumk.eu

Съвместна оперативна програма „Черноморски басейн“ 2014-2020 г.

Висше училище по мениджмънт

Януари 2022

Съвместна оперативна програма „Черноморски басейн“ 2014-2020 е съфинансирана от Европейския съюз, чрез европейски инструмент за сътрудничество и от участващите страни: Армения, България, Грузия, Гърция, Република Молдова, Румъния, Турция и Украйна.

Тази публикация е създадена с финансовата подкрепа на Европейския съюз.

Нейното съдържание е отговорност само на Висше училище по мениджмънт и по никакъв начин не отразява официалната позиция на Европейския съюз.

Project funded by
EUROPEAN UNION

